ACADEMIC RESEARCH IN EDUCATIONAL SCIENCES VOLUME 2 | ISSUE 6 | 2021
ISSN: 2181-1385
Scientific Journal Impact Factor (SJIF) 2021: 5.723
DOI: 10.24412/2181-1385-2021-6-213-217

МАМЛАКАТ ИЖТИМОИЙ ТАРАҚҚИЁТИДА МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИКНИНГ АҲАМИЯТИ (КОРЕЙС ДИАСПОРАСИ)МИСОЛИДА

Тўлқин Холмуродович Жумаев
Тошкент архитектура қурилиш институти доценти

АННОТАЦИЯ

Мақолада Ўзбекистон Республикасида истиқомат қилаётган турли миллат вакилларининг мамлакат ривожида ўзаро ҳамжиҳатликда истиқомат қилиши билан бир жараёнда турли соҳаларда олиб бораётган фаолиятлари асосан корейс диаспораси вакиллари мисолида илмий-статистик маълумотларни изчиллик асосида таҳлил қилинган ҳолатда ёритилган. Мазкур маколада Корейс миллати вакилларининг Ўзбекистонда нафақат ўзбек халқи билан балки, мамлакатда истиқомат қилаётган бошқа миллат вакиллари билан ижтимоий-иқтисодий ва маданий жараёнларда ҳамжиҳатликда ижтимоийлашуви борасидаги илмий-таҳлилиий маълумотлар холисона тарзда очиб берилган.

Калит сўзлар: Ҳаракатлар стратегияси, депортация, диаспора, муҳожир, диний бағрикенглик, миллатлараро тотувлик, ҳамкорлик, эзгулик, ҳамжиҳатлик, маънавий меърос, ижтимоийлашув, маданий алоқалар, тарихий воқеа.

ABSTRACT

The article describes the activities of representatives of different nationalities living in the Republic of Uzbekistan in various spheres, the processes of coexistence of diasporas in the development of the country, mainly in the case of a consistent analysis of scientific and statistical data on the example of Koreans. This article also provides objective and scientific information on the socialization of Koreans in Uzbekistan not only with the Uzbek people, but also with other nationalities living in the country in socio-economic and cultural processes.

Keywords: Strategy of action, deportation, diaspora, immigrant, religious tolerance, interethnic harmony, cooperation, goodness, solidarity, spiritual heritage, socialization, cultural relations, historical event.

КИРИШ

Президент Ш.М.Мирзиёев томонидан 2017 йил 7 февралда қабул қилинган Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг 5 устувор

ISSN: 2181-1385
Scientific Journal Impact Factor (SJIF) 2021: 5.723
DOI: 10.24412/2181-1385-2021-6-213-217

йўналиши ҳаракатлар стратегиясининг Хавфсизлик, диний бағрикенглик ва миллатлараро тотувликни таъминлаш ҳамда чуқур ўйланган, ўзаро манфаатли ва амалий ташқи сиёсат соҳасидаги устувор йўналишларни амалга ошириш бўйича мамлакитимизда истиқомат қилаётган барча миллат вакиллари ўзаро ҳамжиҳат ҳолда ватан равнақи йўлида якдил ҳаёт кечириш ғояси илгари сурилган. Бунда 130 дан ортиқ миллат вакилларини ижтимоийлашувида муҳим роль ўйнаши табиийдир. Ўзбекистонда яшаётган корейс диаспораси ҳамда халқларимиз ўртасидаги алоқалар тарихи қадим замонларга бориб тақалади. Қадимий Афросиёб деворларига туширилган корейс элчилари тасвири, археолог олимлар қазиб олган, корейс халқи ижодига мансуб асори-атиқа топилмалар бу икки халқ ўртасидаги алоқалар қадим даврлардан мавжуд бўлганлигини тасдиқлайди.

Мамлакатимиз аҳолисининг сиёсий-ҳуқуқий маданияти ва ижтимоий онг даражасининг ўсиб бориши, жамиятни демократлаштириш ва либераллаштириш жараёнларининг тобора ривожланиб бориши алоҳида эътиборга моликдир.

Мамлакатлар ўртасидаги турли соҳалардаги муносабатлар ривожи жараёнида юртимизда яшаётган турли миллатларнинг ўрни ҳам муҳим аҳамиятга эга ҳисобланади. Ушбу ривожланиш жараёнига катта ҳисса қўшишда мамлакатимизда истиқомат қилиб келаётган корейс диаспорасининг ўрни ҳам катта аҳамиятга эга ҳисобланади. Тақдир тақозоси билан юртимизга кўчириб келтирилган корейслар ўзбек халқи билан даврлар мобайнида дўст-биродар бўлиб яшаб келиши билан бирга, жамиятимизнинг фаол аъзоларига айланиб бормоқдалар.

АДАБИЁТЛАР ТАҲЛИЛИ ВА МЕТОДОЛОГИЯ

Ҳозирги кунда МДҲ ҳудудида яшаётган 500 минга яқин корейс миллатининг 185 мингдан кўпроқ қисми Ўзбекистонда истиқомат қилишади. Ушбу корейс диаспораси кўп миллатли жамиятимизнинг ажралмас қисмига айланган. 2019 йил апрелда янги бинода ташкил этилган Корейс Маданият Маркази Асоссацияси корейс диаспораси вакилларини маҳаллий ҳамда тарихий ватандошлари бўлган Корея Республикаси халқи билан ижтимоий-маданий соҳаларда кўплаб самарали ишларни амалга ошириб келмоқда.

Корейс миллатига мансуб ватандошларимиз Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатида, маҳаллий Кенгашларда, бошқарув органларида, ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг барча соҳаларида

ISSN: 2181-1385
Scientific Journal Impact Factor (SJIF) 2021: 5.723
DOI: 10.24412/2181-1385-2021-6-213-217

фаолият юритаётгани, истиқлол йилларида уларнинг 300 нафарга яқини давлат мукофотларига сазовор бўлгани бунинг яққол тасдиғидир.

Жанубий Корея ҳам худди шу йўлда тобора тараққий этиб бораётган яна бир тинчлик, эзгулик ва ҳамжиҳатлик мамлакати ҳисобланади. Таъкидлаш жоизки, ўзбек ва корейс миллатларининг ўхшашлик, умумийлик жиҳатлари бисёр. Бизларни тил жиҳатдан олтой тиллар оиласи бирлаштириб турган бўлса, ҳудуд жиҳатдан бир қитъа, бир минтақа – Евроосиё ва шарқ умумийлаштириб туради. Тарихий, маданий жиҳатдан ҳам кўплаб уйғунликларни кўриш мумкин. Жафокаш корейс халқи ҳам ўзбеклар сингари ўтмишда кўп бор босқинчилар зулми остида яшашга, уларга қарши қон ва жон курашини олиб боришга мажбур бўлган. Ана шундай қийинчиликлар эвазига бўлса керак, корейслар ҳозирги тинч ва фаровон муҳитда ҳам ўзларининг меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги билан ажралиб туради, янгиликларга қўл уриб, турмуш тарзини янада фаровонлаштиришга интилиб яшайди.

МУҲОКАМА ВА НАТИЖАЛАР

Ҳозирги кунда юртимиз илм фан ривожи йўлида ўзларининг машақатли меҳнати билан ватан равнақига ҳиссаларини қўшаётган корейс диаспораси вакилларининг ҳам ўрни ниҳоятда катта. Буларга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Фанлар академияси аъзоси, иқтисод фанлари доктори Владимир Ким, физика математика фанлари доктори Вячислав Эм, қишлоқ хўжалик фанлари доктори Роберт Ким, биология фанлари доктори Виктор Лим, тиббиёт фанлари доктори Николай Пак, Москва давлат Университети профессори, физика математика фанлари доктори Лев Югай каби заҳматкаш илм эгалари киришади. Шунингдек мамлакатимиз маданияти ва спорти, иқтисодиёти, халқ таълими ривожида ҳам кўплаб жокуяр заҳматкаш ҳамда юксак истеъдод соҳиблари бўлган корейс миллати вакилларининг ҳам ўрни беқиёсдир. Булар орасида Ўзбекистон қаҳрамони Меҳрибонлик уйи директори Вера Пак, “Ўзбекистон ҳаво йўллари” директори, сенатор Валерий Тянь, Мактабгача таълим вазири Агрепина Шин, Олий Мажлис депутати, Корейс маданият маркази асосацияси директори Виктор Пак, ИИВ қоровул қўшинлари генерал майори Дмитрий Пан, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Галина Шин, хизмат кўрсатган журналист, ёзувчи Владимир Ким, таниқли рассом Владимир Ан, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Искра Шин, Ўзбекистон WTF тайквандо терма жамоаси бош тренери, “Эътироф” мукофоти совриндори Александр Ким, “TEGEN” компанияси раҳбари Геннадий Тен,

ISSN: 2181-1385
Scientific Journal Impact Factor (SJIF) 2021: 5.723
DOI: 10.24412/2181-1385-2021-6-213-217

таниқли фоторассом Виктор Ким ҳамда “Илхом” театри актери ва постановкачи режисёри Вячеслав Дзюларнинг хизматлари беқиёсдир.

Ўзаро дўстлик ҳамжиҳатлик ришталарини маданий соҳалардаги амалий ифодаси сифатида 2014 йил 1 сентябр куни Тошкентнинг “Бобур” боғи ҳудудида Сеул боғининг очилиши халқларимиз ўртасидаги ўзаро дўстлик ва ҳамжиҳатлик алоқаларининг мустаҳкамланишида ташланган муҳим қадамлардан биридир.

Ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги ва Корея Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонаси ҳамкорлигида мамлакатда “Корея маданияти ҳафталиги” ўтказилиши, ҳафталик доирасида Корея киноси кунлари, Корея анъанавий амалий санъат усталарининг маҳорат дарслари, бадиий ва фото кўргазмалар, корейс қўшиқлари ва нотиқлик бадиий танлови, Корея мода намойишларини ўтказилиши муносабатлар доирасида янада юксак натижаларга эришишимиза хизмат қилмоқда.

ХУЛОСА

Хулоса ўрнида шуни таъкидлаш жойизки, Ўзбекистонда истиқомат қилаётган кўплаб миллатлар қаторида мажбуран кўчириб келтирилган корейс миллатининг мамлакатимиз ижитимоий-иқтисодий, маданий ва маърифий ҳаёти ривожиида тутган ўрни алоҳида жаралиб туриши билан аҳамиятлидир. Шунингдек, корейс халқи Ўзбекистоннинг ижтимоий, иқтисодий, маданий соҳалар ривожидаги ислоҳотларида барча миллатлар қаторида юртимиз равнақи йўлида фидойилик наъмуналарини юқоридаги мақолада ўз аксини топганлиги бунинг мисоли бўлаолади.

REFERENCES

1. Мирзиёев Ш.М. (2017) Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. 1-жилд. – Тошкент : Ўзбекистон,. – Б. 257.
2. Ўзбекистон Республика Президентининг 2017-йил 7-февралдаги ПФ-4947-сонли "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида"ги Фармони. (Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 31.07.2018 й., 06/18/5483/1594-сон)
3. Мирзиёев Ш.М. (2017). Миллий тикланишдан миллий юксалиш сари. 1-жилд. -Тошкент: Ўзбекистон, – Б. 138.
4. Мусаев О. (2016). Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ривожи.Монография. Тошкент: Истиқлол нури,–Б. 71.

ISSN: 2181-1385
Scientific Journal Impact Factor (SJIF) 2021: 5.723
DOI: 10.24412/2181-1385-2021-6-213-217

5. Назаров Н. (2018). Марказий Осиёда миллатлараро муносабатлар. Монография. Тошкент: Global books,–Б. 110
6. Сун Дон Ги. (2000). Ўзбекистон Республикаси ва жанубий Корея иқтисодий ва маданий алоқалар ҳамда истиқболли режалар. Дис.5982.Тошкент. –Б. 90
7. 1926 йилдаги Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олиш. (1928) М., , в. 8. Қозоқ Автоном Совет Социалистик Республикаси. Қирғиз Автоном Социалистик Республикаси, 16-35 бетлар; Т. 15. Ўзбекистон ССР, п. 17-36.
8. 4.2. Choi Won Gee. (2014). The traditional education of Korea. –Seoul.: -Seoul. Ewha Womans University press, –P. 223.
9. 4.3. Lee Jeong Kyu. (2002). Korean higher education. A confucion perspective.. –Seoul.: Jimoondong international, . –P. 24.
10. 김장수(1995). 중앙아시아한연[고려인]외 이주과정맞새 활상].[한민족공동제]. pp15
11. Ким П.Г. (1993). Корейцы Республики Узбекистана-Т. г.Стр-. 14-15, 21;
12. ТсГА РУ, ф Р-837, 27-бет, 39-сон, л. 19
13. Koryo sinmun. (2016). 26 феврал.3 сон(281) Герои корейских диаспоры
14. Очётная справка (2019). АККЦ Республики Узбекистана.26 июн.
15. http://mg.uz/print/publish/doc/text55461_народы Узбекистана-корейцы
16. http://uza.uz/oz/politics/O’zbekiston-koreya-respublikasi-o’zaro-manfaatli-hamkorlik-28-05-2015
17. http://uza.uz/oz/society/ijtimoiy-so’rov natijalari-02-02-2018
18. https://president.uz/uz/lists/view/2180
19. http://koreasaram.kz
20. http://idum.uz/ru/archives/8896
21. http://tashgiv.uz/koreya-xalqaro-tadqiqotlar-universiteti-bilan- hamkorlik/
22. https:// www.uz| aloqaloyiha.uz/detal/